

Varno s soncem 2025

Preventivni program za UČENCE OSNOVNIH ŠOL

Ob splošnem spodbujanju,
da ne preživimo večine dneva v zaprtih prostorih,
da hodimo na sprehode in se rekreiramo v naravi,
je poznavanje in izvajanje ukrepov za zaščito
pred prekomerno izpostavljenostjo ultravijoličnemu (UV) sončnemu sevanju,
še posebej pomembno.

Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci in njihovi starši. - Strokovni delavci osnovnih šol.
Namen programa	<p>Učence seznaniti s problematiko UV sevanja ter osnovnimi samozaščitnimi ukrepi pred škodljivim delovanjem UV sevanja, njihovi starostni stopnji primerno.</p> <p>Učence vzpodbujati k samozaščitnemu ravnanju. Dolgoročno prispevati k znižanju pojavljanja kožnega raka v Sloveniji.</p>

Razlogi za izvedbo programa v osnovnih šolah

Program Varno s soncem je nastal z željo po izboljšanju stanja zaradi zaskrbljujočih epidemioloških podatkov o naraščanju števila rakavih obolenj kože v Sloveniji (vir: Register raka RS) in hkrati kot odgovor na dejstvo, da je pojavnost kožnega raka močno povezana z izpostavljanjem UV sevanju in s pogostostjo sončnih opeklin, zlasti v otroštvu.

Do sedaj se je program Varno s soncem že dobro zasidral v številnih vrtcih v Sloveniji, od leta 2010 v njem sodelujejo tudi osnovne šole. V obdobju od 2010 do 2024 je v programu Varno s soncem v osnovnih šolah sodelovalo 310.194 učencev. V letu 2024 je bilo v program glede na prijave vključenih 38.609 učencev. Od začetka delovanja programa, od leta 2007 do leta 2024*, je v programu sodelovalo 869.113 predšolskih otrok in učencev.

* V letu 2020 program Varno s soncem ni bil izveden zaradi epidemije covida-19 in posledičnega spomladanskega zaprtja vrtcev in objektov osnovnih šol.

Izvedba programa VARNO S SONCEM v šolskem letu 2024/25

V okviru programa Varno s soncem želimo čim več učencev seznaniti o škodljivih učinkih prekomernega izpostavljanja UV sevanja na zdravje in z osnovnimi načeli samozaščitnega ravnanja.

Svetujemo, da pri starejših učencih poleg naravnega vira UV sevanja (Sonce) obravnavate tudi umetne vire (npr. solarij).

Predviden pristop za delo z učenci v prvi triadi je podoben pristopu v vrtcu. Za višje razrede bomo posredovali krajše gradivo (ppt predstavitev, kratek film itd.), ki se lahko učencem predstavi v okviru razredne ure ali v sklopu bivanja po rednem pouku.

Delo z učenci je predvideno za pomlad 2025, v obdobju med aprilom in junijem. Za lažjo organizacijo dela smo pripravili [časovnico glavnih aktivnosti izvajanja programa](#).

Priporočamo, da izvajanje preventivnih načel ni omejeno zgolj na šolo v naravi, športni dan ali bivanje v šoli po rednem pouku. Učenci naj osvojena načela samozaščite upoštevajo tudi v času rednega šolskega pouka med aktivnostmi na prostem, doma, med poletnimi počitnicami in naprej v življenju.

Za učitelje in ostale strokovne delavce, ki bodo sodelovali pri izvedbi programa, bomo pripravili spletno izobraževanje.

Administrativno delo bo v celoti potekalo v elektronski obliki. Za zbiranje prijav, izvedbo evalvacije programa in zbiranje podatkov za izdajo potrdil o sodelovanju se bomo poslužili spletnega portala 1KA. Gradiva in potrdila o sodelovanju bomo posredovali v elektronski obliki.

Vsa navodila, gradiva in dodatno literaturo bomo objavili na spletni strani NIJZ ali posredovali na e-naslove koordinatorjev programa Varno s soncem v sodelujočih šolah.

Za dodatne informacije smo vam na voljo, pišete nam lahko na: varnossoncem@nijz.si.

Vljudno vabljeni k sodelovanju!

Prijavnico lahko izpolnite na naslednji povezavi:

<https://anketa.nijz.si/VSS25OSNOVNESOLE>

PRIJAVE zbiramo do vključno 28. marca 2025.

Dodatna pojasnila

1. Spletno izobraževanje za strokovne delavce/ke osnovnih šol

Osrednja tema izobraževanja bo problematika prekomernega izpostavljanja UV sevanju in kako preprečimo posledice.

Izobraževanje bo potekalo na daljavo. Koordinatorjem programa bomo posredovali povezavo na posneto predavanje, tako da bo v pomoč učiteljem in ostalim strokovnim delavcem, ki bodo sodelovali pri izvedbi programa.

2. Obveznosti strokovnih delavcev/k, ki sodelujejo v programu za pridobitev potrdila o sodelovanju v programu:

Sodelovanje v programu Varno s soncem:

1. Priprava in izvedba programa v enem ali več razredih.
2. Ogled spletnega izobraževanja.

Sodelovanje v programu Varno s soncem kot koordinator/ica programa:

1. Skrb za nemoteno izvajanje programa Varno s soncem v osnovni šoli.
2. Ogled spletnega izobraževanja.
3. Administrativno delo:
  - posredovanje podatkov (število sodelujočih, podatki za izdajo potrdil),
  - distribucija gradiv sodelavcem,
  - pomoč pri izvedbi evalvacije, distribucija povezave za izpolnjevanje spletne ankete,
  - priprava in oddaja poročila o izvedbi programa.

